

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

Characteristics of School Administrators Affecting Community Participation in Schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2

ปิยวรรณ สวามิภักดิ์ (Piyawan Sawamipak) *

กาญจนา บุญสูง (Kanchana Boonsong) **

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 2) การมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 และ 3) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอน จำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ คุณลักษณะด้านวิชาการ รองลงมาคือ คุณลักษณะด้านการตัดสินใจ และคุณลักษณะด้านผู้นำ ตามลำดับ

2. การมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุ และความต้องการ ตามลำดับ

3. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา (X) ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 (Y) ได้แก่ คุณลักษณะด้านการตัดสินใจ (X_3) คุณลักษณะด้านวิชาการ (X_2) มีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 42.80 สามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยดังนี้

$$\hat{Y} = 11.683 + 0.337(X_3) + 0.235(X_2)$$

คำสำคัญ : คุณลักษณะผู้บริหาร / การมีส่วนร่วมของชุมชน

* นักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Student Master of Education in Educational Administration, Phetchaburi Rajabhat University

** อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Advisor: Educational Administration, Phetchaburi Rajabhat University

Abstract

The purposed of this research to study: 1) characteristics of administrators in schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2, 2) community participation in schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2, and 3) school administrators' characteristics affecting community participation in schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2. The research samples were 291 school teachers. The research tool was a 5-level rating scale questionnaire. The data were analyzed by using mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis. The research results were as follows:

1. The characteristics of administrators in schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2 were at the highest level in overall in each aspect. The aspects of those characteristics could be ranked in descending order of their means as follows: academic aspect, decision making aspect, and leadership aspect.

2. The community participation in schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2 was at a high level in overall in each aspect. The aspects of participation could be ranked in descending order of their means as follows: participation in decision making, in monitoring and evaluation, in operation, in planning, in dissemination and public relation, and in problem and cause identification.

3. The school administrators' characteristics (X) affecting community participation (Y) in schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2 consisted of decision making aspect (X_3) and academic aspect (X_2). The predictive efficiency was at 42.80%, and the regression equation could be formulated as follows: $\hat{Y} = 11.683 + 0.337(X_3) + 0.235(X_2)$.

Keywords: Administrators' characteristics / community participation

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำสูงสุดในสถานศึกษา สามารถบริหารจัดการและให้ความสำคัญในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ ผู้บริหารจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนให้การบริหารงานประสบความสำเร็จได้ และถือเป็นค่านิยมขององค์กร หากมีผู้บริหารงานที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสม สามารถบริหารจัดการที่ดีปรับปรุงระบบอำนวยความสะดวก พัฒนาระบบราชการอย่างต่อเนื่องด้วยการปรับโครงสร้างราชการและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนและตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพปรับปรุงระบบบริการประชาชนให้เป็นเชิงรุกมากขึ้นป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวง ราชการและส่งเสริมกระบวนการบริหารจัดการที่ดี มีระบบการตรวจสอบกิจการที่โปร่งใส (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 17) เพราะการบริหารเป็นการทำกิจกรรมโดยผู้บริหาร และบุคคลในองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งคุณลักษณะผู้บริหารที่จะประสบ

ความสำเร็จนั้น สามารถพิจารณาได้ 6 ประการ คือลักษณะทางกาย (Physical Characteristics) ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) สติปัญญาและความสามารถ (Intelligence and Ability) บุคลิกภาพ (Personality) ลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (Task-Related Characteristics) และคุณลักษณะทางสังคม (Social Characteristics) ทั้งนี้สมรรถนะการบริหาร เป็นศิลปะของการที่ผู้นำจะนำพาผู้อื่นให้ปฏิบัติตามภารกิจตามวัตถุประสงค์ได้ เพราะคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้น มีองค์ประกอบ ต่างๆ หลายอย่าง เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพ และจากแนวคิดของโคเฮนและอับฮอฟได้จำแนกการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งหากชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาย่อมจะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการศึกษาดำเนินไปตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากชุมชน ชุมชนรักและหวงแหนสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา และได้มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ด้วยความเต็มใจ (ปรารภ หลงสมบูรณ์, 2552 : 25-27)

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 126 โรงเรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละแห่งก็มีความแตกต่างกันในด้านคุณลักษณะเฉพาะตน และการบริหารงานที่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันจะต้องอาศัยผู้บริหารที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสม ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความราบรื่น และบรรลุผลตามที่ต้องการได้หากผู้บริหารมีคุณลักษณะไม่เหมาะสมก็จะทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน และจะทำให้การดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จ และจากการศึกษาสภาพจริงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ปรากฏว่าชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านนี้ไม่มากเท่าที่ควรจะเป็นด้วยเหตุผลหลายประการทั้งด้านคุณลักษณะของผู้บริหาร สภาพความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมท้องถิ่นขนาดของโรงเรียน ทำให้การบริหารจัดการควบคุมการติดตามและการกำกับจากส่วนกลางขาดประสิทธิภาพ ชุมชนเพียงเข้าไปสนับสนุน ให้ความร่วมมือหรือปฏิบัติตามความต้องการของโรงเรียนเป็นการมีส่วนร่วมเพื่อประโยชน์ของฝ่ายจัดการศึกษาเท่านั้น โอกาสที่จะมีส่วนร่วมในระดับสูงขึ้นไปหรือมีความหมายมากยิ่งขึ้น อันเป็นลักษณะของการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงจะเกิดขึ้น ซึ่งการมีส่วนร่วมมีหลายระดับที่พบเห็นมากที่สุดคือ บุคคลภายนอกจะมาเป็นตัวตั้งโดยเป็นเจ้าของโครงการพัฒนา และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในแง่การบริหารควบคุม แรงงาน การมีส่วนร่วมลักษณะนี้จะไม่สามารถสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของขึ้นมาได้ การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ จะต้องเป็นการมีส่วนร่วมชนิดที่ประชาชนเป็นตัวตั้ง คือ เป็นเจ้าของโครงการ ส่วนบุคคลภายนอกเป็นฝ่ายสนับสนุนชาวบ้านเป็นผู้วางแผนดำเนินการตามรูปแบบและวิธีการที่ชาวบ้านคุ้นเคย ตัดสินใจเมื่อต้องการทางเลือกแบบต่างๆ ในการแก้ปัญหา ทั้งภูมิรู้ ภูมิปัญญา และตัวบุคคลในการระดมความคิดแก้ปัญหา ต้องมาจากชุมชนเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งเป็นผู้แก้ไขข้อขัดแย้งอันจะเกิดขึ้นตามวิธีการของตัวเองด้วย (ผิวน วงศ์ทองดี, 2553 : 99)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน และมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

วิธีดำเนินการ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในโรงเรียน 126 โรงเรียน จำนวน 1,150 คน

กำหนดขนาดตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง 291 คน และใช้การเทียบสัดส่วนตามจำนวนครูจริงในแต่ละโรงเรียนเพื่อกำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูลและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาตัวแปรต้นและตัวแปรตาม รายละเอียดดังนี้

- 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย คุณลักษณะด้านผู้นำ คุณลักษณะด้านวิชาการ และคุณลักษณะด้านการตัดสินใจ
- 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุและความต้องการ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลและการมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ และระดับการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 ข้อ และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน

ของสถานศึกษา จำนวน 30 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert's Scale) โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ตามแนวคิดของ เบสท์ Best, 1977 : 174 อ้างถึงใน ยุทธ ไกยวรรณ, 2553 :107) ได้แก่ 5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด

4. การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมของชุมชน ศึกษาวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และข้อคำถามของการวิจัย จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำตรวจสอบความถูกต้องปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนดนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบ ความเที่ยงตรง (Validity) และความถูกต้องของเนื้อหา (Content) และวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา ด้วยค่า (IOC) (Index of Item Objective Congruence) ด้วยเกณฑ์ 0.66 ขึ้นไป ซึ่งแบบสอบถามฉบับนี้มีค่า IOC = 1.00 นำเครื่องมือแบบสอบถาม ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนบ้านท่ายาง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น (Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.923

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดย คำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาและการมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 วิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการศึกษา

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 (n = 291 คน)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในภาพรวม (X_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ บทบาท	อันดับ
1. คุณลักษณะด้านผู้นำ (X_1)	4.45	0.31	มาก	3
2. คุณลักษณะด้านวิชาการ (X_2)	4.54	0.26	มากที่สุด	1
3. คุณลักษณะด้านการตัดสินใจ (X_3)	4.52	0.30	มากที่สุด	2
เฉลี่ย	4.50	0.26	มากที่สุด	

จากตารางพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ คุณลักษณะด้านวิชาการ ($\bar{X}_2 = 4.54$, S.D. = 0.26) รองลงมาคือ คุณลักษณะด้านการตัดสินใจ ($\bar{X}_3 = 4.52$, S.D. = 0.30) และคุณลักษณะด้านผู้นำ ($\bar{X}_1 = 4.45$, S.D. = 0.31) ตามลำดับ

2. การมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

(n = 291 คน)

การมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในภาพรวม (Y_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม	อันดับ
1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุและความต้องการ (Y_1)	4.18	0.41	มาก	6
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน (Y_2)	4.25	0.44	มาก	4
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Y_3)	4.36	0.38	มาก	1
4. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Y_4)	4.31	0.33	มาก	3
5. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (Y_5)	4.33	0.40	มาก	2
6. การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (Y_6)	4.21	0.35	มาก	5
เฉลี่ย	4.27	0.23	มาก	

จากตารางพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Y_3) ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.38) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (Y_5) ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.40) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Y_4) ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.33) การมีส่วนร่วมในการวางแผน (Y_2) ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.44) การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ (Y_6) ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.35) และการมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุและความต้องการ (Y_1) ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.41) ตามลำดับ

3. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้า สมการตามลำดับความสำคัญ	B	S.E.	β	t	Sig
คุณลักษณะด้านการตัดสินใจ (X_3)	0.337	0.049	0.439	6.903	0.000**
คุณลักษณะด้านวิชาการ (X_2)	0.235	0.057	0.265	4.163	0.000**
ค่าคงที่				1.683	
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)				0.654	
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2)				0.428	
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว				0.424	
ความคลาดเคลื่อนในการทำนาย				0.17984	

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ได้แก่ คุณลักษณะด้านการตัดสินใจ (X_3) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.337 คุณลักษณะด้านวิชาการ (X_2) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.235 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.654 ประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 42.80 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย ร้อยละ 17.98 โดยสามารถสร้างสมการการถดถอยในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 1.683 + 0.337(X_3) + 0.235(X_2)$$

การอภิปรายผล

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่าด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ คุณลักษณะด้านวิชาการ รองลงมาคือ คุณลักษณะด้านการตัดสินใจ และคุณลักษณะด้านผู้นำ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะความเป็นผู้นำด้านวิชาการ ด้านการตัดสินใจที่ชัดเจนส่งผลทำให้ครูเห็นคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุบิน แสงสระคู (2552 : 87-92) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า ทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.1 คุณลักษณะด้านผู้นำ มีคุณลักษณะของผู้บริหาร เป็นลำดับที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดี รองลงมาคือ มีสุขภาพจิตดี และ ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการวางแผนในการดำเนินงานอย่างชัดเจน รอบรู้และทันเหตุการณ์ในโลกปัจจุบัน มีความเสียสละเพื่อส่วนรวมและให้ความช่วยเหลือต่อเพื่อร่วมงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากคือ มีความยุติธรรมเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอย่างสม่ำเสมอ ศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ความเป็นประชาธิปไตย มีความรับผิดชอบต่องานที่ปฏิบัติ และมีความสามารถทางวิชาการ มีความสามารถในการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการบริหารงานโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีส่งผลทำให้มีคุณลักษณะการเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุบิน แสงสระคู (2552 : 87-92) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า คุณลักษณะผู้นำส่วนบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ และด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ

1.2 คุณลักษณะด้านวิชาการ มีคุณลักษณะของผู้บริหาร เป็นลำดับแรก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีความรู้ด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา รองลงมาคือ มีความรู้ความสามารถทางวิชาการที่สามารถแสดงออกมาได้อย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการอำนวยความสะดวกดูแลเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตรอุปกรณ์การสอน การวัดผลประเมินผล มีความรู้ด้านพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การปรับปรุงการเรียนการสอนและนำเทคนิคใหม่ๆ เป็นผู้นำทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทในการบริหารงานวิชาการโดยอาศัยคุณลักษณะที่มีในตัวด้านความรู้ในการวางแผนการจัดองค์การ มีความรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก คือ มีความรู้ด้านส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการและนำองค์บรรลุปเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมในการจัดการเรียนการสอน และมีความรู้ด้านพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษาในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทะวอน อุ่นจิต (2552 : 79-81) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาแขวงสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีทัศนะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและรายด้าน ด้านที่มากที่สุด คือ ด้านวิชาการ

1.3 คุณลักษณะด้านการตัดสินใจ มีคุณลักษณะของผู้บริหาร เป็นลำดับที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจได้ถูกต้องเมื่อเกิดปัญหา รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการตัดสินใจเพื่อผลประโยชน์ของสถานศึกษา ผู้บริหารตัดสินใจพิจารณาเลือกแนวทางแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่หลายทาง ผู้บริหารมีการรวบรวมข้อมูลและข่าวสารเพื่อทำการวิเคราะห์ก่อนตัดสินใจ ผู้บริหารมีการสืบสวนให้ข้อเท็จจริงของปัญหา ก่อนการตัดสินใจเป็นผู้ที่ตัดสินใจและวินิจฉัยสั่งการที่ดี ผู้บริหารมีแนวทางแก้ปัญหาที่ได้พิจารณาผลดีและผลเสียที่จะเกิดจากการ

เลือกวิธีแก้ปัญหา โดยเน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก คือผู้บริหารมีการขอความคิดเห็นจากคณะครูก่อนตัดสินใจในการบริหารกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษา ผู้บริหารมีการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจใหม่ในการบริหารบุคลากร เมื่อได้รับข้อมูลเพิ่มเติม ผู้บริหารมีความกล้าและรับผิดชอบในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาผู้บริหารมีความสามารถในการตัดสินใจได้ถูกต้องเมื่อเกิดปัญหา มีการตัดสินใจในการบริหารงานที่ชัดเจนส่งผลทำให้มีคุณลักษณะการตัดสินใจในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนาภัทร เกิดประกอบ (2552 : 91-97) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพกับคุณภาพงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทองพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณลักษณะด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุ และความต้องการ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษาส่งผลทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนได้ระดับมากณรงค์ ศรีโสภ (2553 : 82-93) ได้ศึกษาอัตลักษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประชาวิทยาการ ตำบลอุโลกสีห์หมื่น อำเภอนาทม จ.น่าน พบว่า อัตลักษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ให้ความสำคัญกับการติดตามและประเมินผลเป็นอันดับ 1 การดำเนินการเป็นอันดับ 2 และการวางแผนเป็นอันดับ 3 โดยคุณภาพการจัดการศึกษาให้ความสำคัญด้านวิชาการเป็นอันดับ 1 ด้านงบประมาณเป็นอันดับ 2 และด้านบริหารงานบุคคลเป็นอันดับ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า โดยภาพรวมและจำแนกรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2.1 การมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุ และความต้องการ มีระดับการมีส่วนร่วม เป็นลำดับสุดท้าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือมีส่วนร่วมเสนอความต้องการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำแผน รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีโอกาสเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาด้านวิชาการของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา สาเหตุ และความต้องการด้านวิชาการของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาการบริหารงานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสายหยุด ประกิตะ (2552 : 67-69) ได้ศึกษาสภาพและความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่า สภาพและความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน มีระดับการมีส่วนร่วม เป็นลำดับที่ 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนด้านวิชาการในการจัดทำแผนงานด้านวิชาการ กำหนดนโยบายและแผนด้านงบประมาณในการจัดทำแผนงานด้านงบประมาณของทางสถานศึกษา รองลงมาคือ มีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านวิชาการของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการวางแผนและรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านงบประมาณของสถานศึกษา มีส่วนร่วมวางแผนและรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านวิชาการของสถานศึกษาที่ได้รับทราบมีความเข้าใจอย่างถูกต้องและมีโอกาสเข้าร่วมประชุมกับสถานศึกษาในการประชุมด้านวิชาการ ได้ให้คำปรึกษา หรือข้อเสนอแนะต่อทางสถานศึกษาในการประชุมด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญช่วย เทพนัน (2552 : 59-65) ได้ศึกษาการจัดการศึกษาแบบชุมชนมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนบ้านไชยพรม อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา พบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนบ้านไชยพรม อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาของผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกเทศบาล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านร่วมวางแผน

2.3 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีระดับการมีส่วนร่วม เป็นลำดับแรก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมตัดสินใจในการกำหนดงบประมาณในการบริหารงานของสถานศึกษา รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT Analysis) พัฒนาของสถานศึกษา มีส่วนร่วมตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบโครงการในการพัฒนาของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดรูปแบบการบริหารงานของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการดำเนินงานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของสัมพันธ์ ญาณสุธี (2551 : 75-79) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกโดยวิธีการเสริมพลังอำนาจผลการวิจัยพบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมในงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก โดยวิธีการเสริมพลังอำนาจ โดยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ 1) ให้ความชัดเจนในหน้าที่ความรับผิดชอบ 2) มอบหมายอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานตามขอบข่ายการทำงาน ร่วมกันกำหนดเป้าหมายและภารกิจขององค์กร 3) กำหนดมาตรฐานการทำงาน และองค์กรต้องให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานไปถึงมาตรฐาน ที่ตั้งไว้ 4) การฝึกอบรม และการพัฒนา โดยให้โอกาสผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาตนเอง ได้ทำงานตามความสนใจ และตามความสามารถ 5) การให้ความรู้ และสารสนเทศเกี่ยวกับองค์กรที่จำเป็นต่อการตัดสินใจในการทำงานอย่างถูกต้องชัดเจน 6) การให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการทำงาน 7) ให้การยกย่องยอมรับในผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการทำงาน 8) ให้ความไว้วางใจในการทำงานโดยให้อิสระในการตัดสินใจ 9) ยอมรับข้อผิดพลาด โดยผู้บริหารพร้อมที่จะยอมรับความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงาน และ 10) ให้เกียรติเคารพต่อการตัดสินใจของผู้ปฏิบัติงาน

2.4 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมีระดับการมีส่วนร่วม เป็นลำดับที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนในการดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ และงานบุคลากร รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านวิชาการตามแผนของสถานศึกษาในด้านวิชาการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนของสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในการดำเนินการด้านวิชาการ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคลตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนของสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลตามแผนของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ อินปัน (2551 : 69-72) ได้ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่า มีแนวทางที่สำคัญโดยพิจารณาจากประเด็นในการมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่สำคัญแต่ละด้าน ดังนี้ ควรมีการจัดประชุมหรือมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูกับผู้นำชุมชนเพื่อวางแผนพัฒนาการศึกษาและธรรมนูญโรงเรียน และควรให้การสนับสนุนการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

2.5 การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล มีระดับการมีส่วนร่วม เป็นลำดับที่ 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมประเมินผลการดำเนินงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา ข้อที่อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจในการดำเนินการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล การมีส่วนร่วมประเมินผลงานจากแผนการติดตามการดำเนินการด้านวิชาการ ให้เป็นไปตามแผนของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมประเมินผลงานจากแผนการติดตามการดำเนินการด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามแผนของสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมประเมินผลงานจากแผนการติดตามการดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามแผนของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อย ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญช่วย เทพนัน (2552 : 59-65) ได้ศึกษาการจัดการศึกษาแบบชุมชนมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนบ้านไชยพรม อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา พบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนบ้านไชยพรม อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาของผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกเทศบาล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ในการร่วมประเมินผลและร่วมแก้ปัญหา

2.6 การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ มีระดับการมีส่วนร่วม เป็นลำดับที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีส่วนร่วมการนำผลการประเมินที่ประสบผลสำเร็จของสถานศึกษาออกเผยแพร่สู่ชุมชน รองลงมาคือ มีส่วนร่วมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชนและสังคม มีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์และประสานงานการให้ความรู้ทางวิชาการกับชุมชน มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ช่วยประสานงานกับประชาชน หรือองค์กรให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมีส่วนร่วมการประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการต่างๆ ของโรงเรียนต่อประชาชนด้วยความเต็มใจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ผลการบริหารสถานศึกษาให้ชุมชนได้รับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ อภิธินัง (2551 : 59-

63) ได้ศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยขั้นการให้ข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และใช้วิธีการจูงใจข่าวสารโดยการแจ้งทางเสียงตามสายในหมู่บ้าน

3. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ได้แก่ คุณลักษณะด้านการตัดสินใจ (X_3) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.337 คุณลักษณะด้านวิชาการ (X_2) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.235 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.654 ประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 42.80 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย ร้อยละ 17.98 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะในการตัดสินใจและคุณลักษณะด้านวิชาการที่ชัดเจน รวมทั้งให้ความสำคัญการมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา จึงส่งผลทำให้คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเทพ สังกะเพศ (2551 : 71-76) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า และสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ด้านภาวะผู้นำ และด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่า และสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการตรวจสอบติดตามและการปรับปรุงอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ด้านภาวะผู้นำ และด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาได้ร้อยละ 21.5 และสอดคล้องกับงานวิจัยของชนากัทธ เกิดประกอบ (2552 : 91-97) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพกับคุณภาพงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพกับคุณภาพงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง โดยตัวแปรทั้งสองมีความแปรปรวนร่วมกันร้อยละ 33

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และคุณลักษณะด้านผู้นำ มีเฉลี่ยในระดับต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารควรปรับปรุงตนเองให้มีคุณลักษณะของผู้นำให้มากขึ้น โดยควรมีปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดี มี

สุขภาพจิตดี และยิ้มแย้มแจ่มใส รวมทั้งควรมีความกระตือรือร้นในการทำงาน และมีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีการวางแผนในการดำเนินงานอย่างชัดเจน

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุ และความต้องการ อยู่ในระดับต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาการบริหารงานของสถานศึกษาให้มากขึ้น เพื่อสามารถนำไปวางแผนการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษามากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา สาเหตุ และความต้องการด้านวิชาการของสถานศึกษา

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ได้แก่ คุณลักษณะด้านการตัดสินใจ (X_3) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.337 คุณลักษณะด้านวิชาการ (X_2) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.235 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.654 ประสิทธิภาพในการทำงาน ร้อยละ 42.80 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย ร้อยละ 17.98 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา และให้ความสำคัญในด้านการตัดสินใจ และด้านวิชาการเพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีศึกษาแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาแบบชุมชนมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เพื่อสร้างโมเดลการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม

2.2 ควรมีการศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

จันทะวอน อุ่นจิต (2552). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาแขวงสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ชนาภัทร เกิดประกอบ. (2552). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพกับคุณภาพงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอ่างทอง**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ณรงค์ ศรีโสภ (2553) **อัตลักษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประชาวิทยาการตำบลอุโลกสีห์หมื่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

ณรงค์ อภิธินัง. (2551). **แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- บุญช่วย เทพนัน. (2552). การจัดการศึกษาแบบชุมชนมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนบ้านไผ่พรม อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย.
- ปรารภ หลงสมบุญ. (2552). คุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เผียน วงศ์ทองดี. (2553). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัด การศึกษา โรงเรียนวัดลาดศรัทธาราม (สำนักงาน สลาก กินแบ่งสงเคราะห์ 128) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2553). สถิติทวิวิจยและการใช้โปรแกรม SPSS. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- สัมพันธ์ ญาณสุธี. (2551). การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมในงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกโดยวิธีการเสริมพลังอำนาจ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สามารถ อินปัน. (2551). แนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงราย.
- สายหยุด ประกิจะ. (2552). สภาพและความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุเทพ สังกะเทศ (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สุบิน แสงสระคู. (2552). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การคิด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ภาษาต่างประเทศ

- Krejcie, R.V., and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Education and Psychological Measurement.